

Aanpak bij personeelstekort in Kinderopvang voor baby's en peuters

////////////////////////////////////
Datum: 9/06/2022

////////////////////////////////////
Net zoals in vele andere sectoren van welzijn en zorg, kampen sommige organisatoren met een personeelstekort voor de kinderopvang.

We weten dat veel organisatoren al zeer veel inspanningen geleverd hebben om voldoende, competente medewerkers te vinden. Vanuit Opgroeien worden er samen met vertegenwoordigers van de sector ook verschillende acties opgezet binnen het actieplan 'Workforce in de kinderopvang'. Onze minister heeft een ronde tafel aangekondigd op 1 juli om het personeelstekort binnen zorg en welzijn, waaronder ook de kinderopvang, aan te pakken.

Door de personeelskrapte op de arbeidsmarkt kan het zijn dat je als organisator (plots) geconfronteerd wordt met een tekort aan medewerkers, waardoor het moeilijk wordt om de gebruikelijke dienstverlening aan te blijven bieden.

Opgroeien gaat ervan uit dat je als organisator steeds aan de vergunningsvoorwaarden blijft voldoen. De kwaliteit van het aanbod moet gegarandeerd blijven. Dus ook als er een personeelstekort is, moet steeds voldaan worden aan de voorwaarden rond personeelsinzet, aanwezige kinderen, leefgroeps grootte ...

Met deze snelinfo geven we je een aantal opties aan. Op deze manier kan je, in dialoog met de medewerkers, de ouders en de lokale partners, samen tot keuzes komen. Dat is dan een noodplan voor situaties waarbij je dienstverlening onder druk staat door een (tijdelijk) tekort aan medewerkers.

Ga je op zoek naar extra medewerkers, hou dan rekening met het volgende:

- Medewerkers inzetten als kinderbegeleiders: dat kan enkel als ze voldoen aan alle voorwaarden voor kinderbegeleider. Enkel in dat geval tellen ze ook mee voor het behalen van de minimale ratio ten opzichte van het aantal aanwezige kinderen.
- Je kan extra mensen inzetten om te helpen bij ondersteunend werk, bv in de keuken, administratie, onthaal van ouders en kinderen,... Waar mogelijk kunnen ze ook helpen bij de opvang van de kinderen zelf (bovenop de minimale ratio).

WAT ALS EEN NOODPLAN ZICH OPDRINGT?

Als een noodplan zich opdringt omdat er een tekort aan medewerkers is, dan kan je overwegen om je dienstverlening te beperken. Je hoeft hiermee niet te wachten tot de nood zich effectief stelt. Je kan ook mogelijk vooraf al enkele van deze opties onderzoeken.

JE DIENSTVERLENING BEPERKEN?

Welke beperkingen zijn niet mogelijk?

Voer geen beperkingen door die de kwaliteit van de opvang of de veiligheid en de gezondheid van de kinderen zouden kunnen schaden. Zorg dat je steeds blijft voldoen aan de vergunningsvoorwaarden. Vang bijvoorbeeld per aanwezige begeleider niet meer kinderen op dan toegelaten volgens de ratio en respecteer de maximale leefgroeps grootte.

Ga zeker na hoe je de opvang veilig kan blijven organiseren, met aandacht voor de draagkracht van de resterende medewerkers.

Waar kan je aan denken en hoe kan je dit aanpakken:

- Spreek met de ouders van je opvangkinderen af om te kijken of een (tijdelijke) wijziging van het opvangplan mogelijk is:
 - Ga na welke ouders absolute opvangnood hebben.
 - Voor welke ouders is een beperking in gebruik van de opvang haalbaar?
 - Kunnen bepaalde ouders hun opvangplan wat aanpassen?
 - Als je moet kiezen welke kinderen kunnen blijven komen, en welke tijdelijk niet, heb dan zeker aandacht voor:
 - kinderen van ouders met essentiële beroepen;
 - kinderen van kwetsbare gezinnen;
 - kinderen van ouders voor wie opvang vandaag echt wel wenselijk is, bv alleenstaande ouders die moeten kunnen werken.
 - Kunnen bepaalde ouders de start van een nieuwe opvang uitstellen? Kan je de instroom van nieuwe kinderen tijdelijk uitstellen of beperken?

Wees transparant naar de ouders: op welke basis maak je naar best vermogen je keuzes?

- Je kan de dienstverlening van je opvang in tijd of volume tijdelijk verminderen. Dit is een vorm van gedeeltelijke sluiting. Je kan daarbij denken aan:
 - verlagen van de opvangcapaciteit:
 - Je kan een deel van je opvangplaatsen tijdelijk niet aanbieden (bv. een bepaalde leefgroep sluiten);

- Je kan voor bepaalde kinderen, in afspraak met de ouders, de beschikbare plaatsen verdelen, voor minder uren per dag of minder dagen per week.
 - verminderen van het aantal openingsdagen per week van de opvanglocatie;
 - verminderen van het aantal openingsuren per dag van de opvanglocatie.

Bekijk zeker de gevolgen en impact op de afspraken die vastliggen in de schriftelijke overeenkomsten en in het huishoudelijk reglement. Bekijk welke aanpassingen hier noodzakelijk zijn en welke stappen je hiervoor moet zetten.

Als je zelf beslist je aanbod in te perken, dan kan je ouders niet laten betalen voor de momenten waarop ouders geen gebruik kunnen maken van de opvang. Binnen de opvang met inkomenstarief mag dit ook geen impact hebben op het aantal respijtdagen dat ouders nog hebben.

- Spreek het lokaal loket kinderopvang aan over de mogelijkheden tot ondersteuning!

Als je erover denkt je dienstverlening in te perken, stem dit dan af met het lokaal loket.

- Eventueel kan het lokaal loket kinderopvang jouw opvang helpen met tijdelijke andere opvangoplossingen voor kinderen die je zelf niet (volledig) kan opvangen, bijvoorbeeld in een andere opvang in de buurt;
- Of kan het lokaal loket advies geven over welke dagen/uren je best schrapt, in functie van alternatieve opvangmogelijkheden.

Wat doe je ten aanzien van Opgroeien?

Als je je dienstverlening beperkt, meld dit dan bij je klantenbeheerder van Opgroeien.

HOE ZAL OPGROEIEN OMGAAN MET DEZE SITUATIES?

Opgroeien zal iedere melding registreren.

Voor 2022 volgen we de subsidievoorwaarden op zoals vroeger (voor corona). Voor de subsidie voor inkomenstarief (trap 2) betekent dit dat we blijven opvolgen of je de minimale te behalen bezettingsgraad van 80% hebt kunnen bereiken en of je voldoende openingsdagen en -uren hebt gerealiseerd.

Belangrijk is wel dat we conform de aanpak vastgelegd in de regelgeving, voor 2022 geen maatregelen nemen indien je toch tot een lagere bezetting komt of minder dagen/uren open bent omwille van personeelstekort. In 2022 kan je dus afwijken van deze subsidievoorwaarden, op voorwaarde dat je deze situaties meldt aan Opgroeien en als ze veroorzaakt worden door personeelstekort.

Bestelde kinderopvangdagen op sluitingsdagen (omwille van personeelstekort) kunnen wel nooit meegeteld worden in de bezetting voor de subsidie voor inkomenstarief (trap 2).

We zullen de meldingen rond het inperken van de dienstverlening ten gevolge van personeelstekort goed monitoren, om te evalueren of het nodig is om **vanaf 2023** deze aanpak bij te sturen.